

6 Σεπτεμβρίου, 1996

[ΠΙΚΗΣ, Π., ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, ΑΡΤΕΜΗΣ,
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, ΚΑΛΛΗΣ, Δ/στές]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΑΙΤΗΣΗ ΤΗΣ ΒΕΟΓΡΑДСКА D.D., ΑΙΤΗΤΗ
ΣΤΗΝ ΑΙΤΗΣΗ 161/94 ΗΜΕΡ. 10.6.1994 ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ ΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΕΝΤΑΛΜΑΤΟΣ
ΑΚΥΡΩΤΙΚΟΥ (CERTIORARI) Ή/ΚΑΙ ΕΝΤΑΛΜΑΤΟΣ
ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗΣ (WRIT OF PROHIBITION),

ΚΑΙ

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ ΗΜΕΡ. 10.3.1995 ΤΟΥ
ΠΛΗΡΟΥΣ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟ
ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΗΜΕΡ. 22.4.1994 ΤΟΥ ΜΟΝΟΜΕΛΟΥΣ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΑΙΤΗΣΗ 161/94,

ΚΑΙ

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 155, ΠΑΡΑΓΡ. 4 ΤΟΥ
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ.

(Πολιτική Έφεση Αρ. 9495)

-
- 5 *Κατάχρηση δικαστικής διαδικασίας — Χρήση διαφορετικών ενδίκων μέσων για επιδίωξη του ιδίου σκοπού — Καταχώριση δύο παράλληλων και δικονομικά ανεξάρτητων εφέσεων όμοιων ως προς το αντικείμενό τους — Απόρριψη της δεύτερης προς αποτροπή κατάχρησης της διαδικασίας του Δικαστηρίου — Χρόνος εξέτασης ζητήματος κατάχρησης δικαστικής δικαιοδοσίας, είναι ο χρόνος ακρόασης της σχετικής διαδικασίας.*
- 10 *Προνομιακά Εντάλματα — Certiorari — Καταχώριση δύο εφέσεων, όμοιων ως προς το αντικείμενο — Απόρριψη της δεύτερης προς αποτροπή κατάχρησης της δικαστικής διαδικασίας.*
- 15 *Ο ένας από τους δύο Δικαστές που συγκροτούσαν το Πλήρες Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας χορήγησε στις 22.4.1994 διάταγμα αναγνώρισης και εκτέλεσης στην Κύπρο αλλοδαπής διεθνούς διαιτητικής απόφασης με δικαίωμα στην άλλη πλευρά να αποταθεί σε 30 μέρες από της επίδοσης, για παραμερισμό.*

Μετά την καταχώριση της αίτησης για παραμερισμό και σχετικής ένστασης, οι εφεσείοντες καταχώρισαν άλλη αίτηση για προκαταρκτική εκδίκαση τριών νομικών σημείων. Το Πλήρες Επαρχιακό Δικαστήριο, με διμελή σύνθεση, αποφάσισε στις 10.3.1995 μεταξύ άλλων ότι "σε πρώτο στάδιο το Πλήρες Επαρχιακό Δικαστήριο στη μονομελή του σύνθεση θα μπορούσε να επιληφθεί της αίτησης". Εναντίον της απόφασης της 10.3.1995 οι εφεσείοντες καταχώρισαν την έφεση που φέρει τον αρ. 9423. 5

Στις 19.4.1995 οι εφεσείοντες καταχώρισαν αίτηση για χορήγηση άδειας καταχώρισης αίτησης certiorari με σκοπό την ακύρωση του διατάγματος του Μονομελούς Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας ημ. 22.4.1994 και της απόφασης του Πλήρους Επαρχιακού Δικαστηρίου ημερ. 10.3.1995. Μετά τη χορήγηση της αιτηθείσας άδειας, το Ανώτατο Δικαστήριο με μονομελή σύνθεση απόρριψε την αίτηση με απόφαση ημ. 28.7.1995. Εναντίον της απόφασης, καταχωρήθηκε στις 25.8.1995 η έφεση αρ. 9495. 10 15

Ο συνηγόρος των εφεσειόντων δέχθηκε ότι όλα τα θέματα που τέθηκαν στην εκδικαζόμενη έφεση αρ. 9495, θα μπορούσαν να τεθούν στην έφεση με αρ. 9423, αλλά υποστήριξε ότι δεν ετίθετο θέμα κατάχρησης της δικαστικής διαδικασίας αφού οι εφεσείοντες είχαν δικαίωμα να χρησιμοποιήσουν τις δύο διαδικασίες από την αρχή. 20

Αντίθετα, ο συνηγόρος των εφεσιβλήτων υποστήριξε ότι σύμφωνα με τον σχετικό κανόνα, όταν είναι διαθέσιμο άλλο ένδικο μέσο η έκδοση προνομιακών ενταλμάτων είναι δυνατή μόνον αν συντρέχουν εξαιρετικές περιστάσεις και υπέβαλε ότι με το προνομιακό ένταλμα η άλλη πλευρά επιδιώκει τον ίδιο σκοπό που επιδιώκει με την έφεση 9423. 25 30

Αποφασίστηκε ότι:

(α) Σε περιπτώσεις κατάχρησης της δικαστικής διαδικασίας με επιδίωξη του ίδιου σκοπού με διαφορετικά ένδικα μέσα, το Δικαστήριο έχει στη διάθεσή του τόσο το μέτρο της απόρριψης όσο και εκείνο της αναστολής. 35

(β) Χωρίς να υπάρχει άκαμπτος κανόνας, εκεί που η μεταγενέστερη διαδικασία καλύπτει ουσιαδώς τα ίδια ζητήματα, αυτή πρέπει να απορρίπτεται, αλλά εκεί που καλύπτει ζητήματα που δεν εγείρονται καθόλου στην προγενέστερη διαδικασία τότε πρέπει να αναστέλλεται μέχρι την εκδίκαση της προγενέστερης. 40

(γ) Ο κρίσιμος χρόνος εξέτασης ζητήματος κατάχρησης της δικαστικής δικαιοδοσίας είναι ο χρόνος ακρόασης της σχετικής διαδικασίας.

- 5 (δ) Οι δύο εφέσεις, είχαν τον ίδιο σκοπό, τον παραμερισμό της απόφασης ημ. 22.4.1994 στη μονομερή αίτηση καθώς και τον παραμερισμό της απόφασης ημερ. 10.3.1995, δηλαδή επρόκειτο για δύο παράλληλες διαδικασίες ανεξάρτητες δικονομικά αλλά όμοιες ως προς το αντικείμενο τους και ως εκ τούτου προς αποτροπήν κατάχρησης της δικαιοδοσίας του Δικαστηρίου η μεταγενέστερη έφεση θα έπρεπε να απορριφθεί.
- 10

Η έφεση απορρίφθηκε με έξοδα.

- 15 Αναφερόμενες υποθέσεις:

Ανθίμου (1991) 1 Α.Α.Δ. 41,

Διευθυντής των Φυλακών ν. Περέλλα (1995) 1 Α.Α.Δ. 217,

20

Constantinides v. Vima Ltd (1983) 1 C.L.R. 348,

Αρχιεπίσκοπος Κύπρου (Αρ.2), (1993) 1 Α.Α.Δ. 248,

25

Γενικός Εισαγγελέας (Αρ. 3), (1995) 1 Α.Α.Δ. 361,

Τρύφωνος ν. Επίσημου Παραλήπτη κ.ά. (1993) 1 Α.Α.Δ. 706,

Ηλία (Αρ. 3), (1995) 1 Α.Α.Δ. 786,

30

Lawrance v. Norreys [1890] 15 App. Cas. 210,

Launches v. Trinity Hours [1961] 1 All E.R. 26,

35

Royal Bank of Scotland v. Citruidal Investments [1971] 3 All E.R. 558,

Slough Estates v. Slough B.C. [1967] 2 All E.R. 271,

Δημοκρατία ν. Υφαρίδη και Άλλου (Αρ. 2), (1993) 3 Α.Α.Δ. 347,

40

Castanho v. Brown and Root (UK) Ltd and Another [1981] 1 All E.R. 143,

Wright v. Bennett and Another [1948] 1 All E.R. 227,

Hardy v. Elphick [1973] 1 All E.R. 914,

Mills v. Cooper [1967] 2 All E.R. 100.

Έφεση.

5

Έφεση εναντίον της απόφασης Δικαστή του Ανωτάτου Δικαστηρίου Κύπρου (Χρυσοστομής, Δ.) που δόθηκε στις 28 Ιουλίου, 1995 (Αίτηση Αρ. 74/95) με την οποία απορρίφθηκε αίτηση για την έκδοση των διαταγμάτων certiorari και prohibition.

10

Π. Ιωαννίδης και Μ. Σερέτης, για τους Εφεσείοντες

*Κ. Χρυσοστομίδης με Α. Ταλιαδώρο, προσωπικά και εκ μέρους
Ξ. Κληρίδη και Α. Λαδά.*

15

Cur. adv. vult.

ΠΙΚΗΣ, Π.: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο Δικαστής Π. Κάλλης.

20

ΚΑΛΛΗΣ, Δ.: Στη διάρκεια της ακρόασης της παρούσας έφεσης είχαμε εγείρει αυτεπάγγελτα το θέμα της πολλαπλότητας των διαδικασιών. Υποδείξαμε στους συνήγορους των μερών ότι η παρούσα διαδικασία δυνατόν να αποτελεί κατάχρηση της δικαστικής δικαιοδοσίας ενόψει του γεγονότος ότι οι εφεσείοντες έχουν καταχωρήσει και την Πολιτική Έφεση 9423 η οποία καλύπτει σχεδόν το ίδιο φάσμα επιδίκων θεμάτων. Στη συνέχεια τους ζητήσαμε να αγορεύσουν επί του θέματος της κατάχρησης της δικαστικής δικαιοδοσίας.

25

30

Μια σύντομη αναφορά στα γεγονότα που περιβάλλουν την παρούσα έφεση θα φωτίσει, νομίζουμε, επαρκώς το υπό εξέταση θέμα.

35

Στις 15.4.94 οι εφεσίβλητοι καταχώρησαν τη μονομερή (ex parte) αίτηση 161/94 για αναγνώριση και εκτέλεση στην Κύπρο αλλοδαπής διεθνούς διαιτητικής απόφασης δυνάμει του περί της Συμβάσεως περί της Αναγνώρισεως και Εκτελέσεως Αλλοδαπών Διαιτητικών Αποφάσεων (Κυρωτικού) Νόμου του 1979 (84/79).

40

Η αίτηση ορίστηκε ενώπιον του Πλήρους Επαρχιακού Δικαστηρίου στις 21.4.94. Την επομένη - 22.4.94 - ο ένας από τους δικαστές που απαρτίζουν το Πλήρες Επαρχιακό Δικαστήριο χορή-

γησε το αιτηθέν διάταγμα με δικαίωμα στην άλλη πλευρά να αποταθεί στο δικαστήριο για παραμερισμό “της εγγραφής της απόφασης μέσα σε 30 μέρες από της επίδοσης του παρόντος διατάγματος”. Μετά την επίδοση του πιο πάνω διατάγματος οι εφεσεύοντες 5 καταχώρησαν στις 10.6.94 αίτηση για ακύρωση και/ή παραμερισμό του. Οι εφεσίβλητοι καταχώρισαν τη σχετική ένστασή τους στις 30.9.94. Προτού όμως ακουστεί η αίτηση της 10.6.94 οι εφεσεύοντες στις 17.1.95 καταχώρησαν μια άλλη αίτηση για προκαταρκτική εκδίκαση των πιο κάτω τριών νομικών ζητημάτων:

10

“(α) Κατά πόσο η αίτηση για αναγνώριση και εκτέλεση της διαιτητικής απόφασης μπορούσε να γίνει με μονομερή αίτηση (ex parte application).

15

(β) Σε περίπτωση που έχει υιοθετηθεί λανθασμένη διαδικασία, η διαδικασία αυτή μπορεί να διασωθεί με τις πρόνοιες της νέας πρόσφατης Δ.64.

20

(γ) Κατά πόσο η αίτηση θα μπορούσε να εξετασθεί από ένα δικαστή ή έπρεπε να εξετασθεί από το Πλήρες Επαρχιακό Δικαστήριο με διμελή σύνθεση.”

Η πιο πάνω αίτηση, ημερ. 10.6.94, εξετάστηκε από το Πλήρες Επαρχιακό Δικαστήριο - με διμελή σύνθεση. Το τελευταίο με απόφαση του ημερ. 10.3.95 αποφάσισε, ανάμεσα σ' άλλα, ότι σε “πρώτο στάδιο το Πλήρες Επαρχιακό Δικαστήριο στην μονομελή του σύνθεση θα μπορούσε να επιληφθεί της αίτησης”. Εναντίον της απόφασης της 10.3.95 οι εφεσεύοντες καταχώρησαν την πιο πάνω έφεση με αρ. 9423 στις 23.3.95. Την 19.4.95 οι εφεσεύοντες καταχώρησαν αίτηση για χορήγηση άδειας καταχώρησης αίτησης για

30

(α) Ένταλμα CERTIORARI με σκοπό την ακύρωση του πιο πάνω διατάγματος του Μονομελούς Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας ημερ. 22.4.94 και της πιο πάνω απόφασης του Πλήρους Επαρχιακού Δικαστηρίου ημερ. 10.3.95.

35

(β) “Διάταγμα απαγορευτικό (PROHIBITION) που να απαγορεύει την υπό του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας διεξαγωγή κάθε διαδικασίας στην αίτηση 161/94 ή/και σε σχέση με το διάταγμα ημερ. 22.4.94 ή/και την απόφαση ημερ. 10.3.95 στην ίδια αίτηση 161/94”.

40

Η αιτηθείσα άδεια δόθηκε την 5.5.1995. Ακολούθησε η καταχώρηση στις 19.5.95 της αίτησης των εφεσεύοντων για έκδοση των πιο

πάνω δυο προνομιακών ενταλμάτων. Το Ανώτατο Δικαστήριο με μονομελή σύνθεση απόρριψε την αίτηση με απόφασή του ημερ. 28.7.95. Εναντίον της απορριπτικής εκείνης απόφασης καταχωρήθηκε η παρούσα έφεση - αρ. 9495 - την 25.8.1995. Η πιο πάνω έφεση - με αρ. 9423 - δεν έχει ακόμη ορισθεί για ακρόαση.

5

Ο ευπαίδευτος συνήγορος των εφεσειόντων δέχθηκε ότι δεν υπάρχει οποιοδήποτε θέμα το οποίο θα μπορούσε να τεθεί στην παρούσα έφεση και το οποίο δεν θα μπορούσε να τεθεί στην πιο πάνω έφεση 9423. Πρόσθεσε ότι στην έφεση 9423 τίθεται ένας ευρύτερος κύκλος θεμάτων. Ωστόσο υποστήριξε ότι δεν εγείρεται θέμα κατάχρησης της δικαστικής δικαιοδοσίας γιατί οι δυο εφέσεις είναι διαφορετικές. Υπάρχει - συνέχισε - καλή δικαιολογητική βάση να είναι και οι δυο διαθέσιμες στο διάδικο. Είναι αναγκαίες για την αποτελεσματική προστασία του διαδίκου η οποία εξασφαλίζεται με την παροχή της δυνατότητας προσφυγής στο δικαστήριο κάτω από το Άρθρο 155 του Συντάγματος. Ο λόγος επίκλησης της διαδικασίας των προνομιακών ενταλμάτων είναι "διότι το Σύστημα διατηρώντας τα επιζητεί την διατήρηση των πρωτοδικών δικαστηρίων στα πλαίσια της δικαιοδοσίας τους". Αποτελούν - τα προνομιακά εντάλματα - μια πολύ δραστική θεραπεία γιατί προσφέρουν τη δυνατότητα αναστολής των διαδικασιών ενώ στη διαδικασία έφεσης μπορεί να παρθεί μόνο αναστολή εκτέλεσης απόφασης κάτω από τη Δ.35 θ.18 των περί Πολιτικής Δικονομίας Διαδικαστικών Κανονισμών. Για να κάμει πιο κατανοητή τη θέση του έχει προβάλει το πιο κάτω επιχείρημα:

10

15

20

25

Ένας διάδικος του οποίου η αίτηση για χορήγηση προνομιακού εντάλματος απορρίπτεται, όχι πάνω σε λόγους ουσίας αλλά επειδή δεν είχαν ικανοποιηθεί οι σχετικές προϋποθέσεις, δεν εμποδίζεται από του να καταχωρήσει έφεση νοουμένου ότι δεν έχει παρέλθει η σχετική προθεσμία. Εφόσο δε ο αποτυχών διάδικος δεν κωλύεται από του να καταχωρήσει έφεση πάνω σε λόγους ουσίας γιατί ένας διάδικος να μη δικαιούται να επικαλεσθεί και τις δυο διαδικασίες ταυτοχρόνως από την αρχή;

30

35

Από την άλλη ο ευπαίδευτος συνήγορος των εφεσιβλήτων υποστήριξε ότι σύμφωνα με τον σχετικό κανόνα (βλ. *Re Ανθίμου* (1991) 1 Α.Α.Δ. 41) όταν είναι διαθέσιμο άλλο ένδικο μέσον η έκδοση προνομιακών ενταλμάτων είναι δυνατή μόνο αν συντρέχουν εξαιρετικές περιστάσεις. Και εδώ η άλλη πλευρά είχε κάμει χρήση του άλλου ένδικου μέσου - με την έφεση 9423 - πριν επικαλεσθεί την διαδικασία των προνομιακών ενταλμάτων. Υποστήριξε, στη συνέχεια, ότι με το προνομιακό ένταλμα η άλλη πλευρά επιδιώκει

40

τον ίδιο σκοπό που επιδιώκει με την έφεση 9423. Ταυτόχρονα, όμως, με το ένταλμα CERTIORARI επιδιώκει και την ακύρωση της απόφασης στην μονομερή αίτηση ενώ έχει στη διάθεσή της δικαίωμα έφεσης από την απόρριψη της αίτησής της για παραμερισμό του διατάγματος το οποίο εκδόθηκε στη μονομερή αίτηση.

5 Επομένως αντιμετωπίζουμε μια καθαρή περίπτωση κατάχρησης της δικαστικής δικαιοδοσίας.

10 Η κλασική διατύπωση των αρχών που διέπουν την άσκηση της δικαιοδοσίας για την αποτροπή κατάχρησης των δικαιοδοσιών του δικαστηρίου έχει γίνει στην υπόθεση *Διευθυντής των Φυλακών ν. Περέλλα Τζενάρο* (1995) 1 Α.Α.Δ. 217. Παραθέτουμε το σχετικό απόσπασμα:

15 “Η δικαιοδοσία για την παρεμπόδιση, περιστολή, απόρριψη ή αναστολή διαδικασίας που συνιστά κατάχρηση των δικαιοδοσιών του Δικαστηρίου, εκπηγάει από την ίδια τη φύση της δικαστικής λειτουργίας που έχει ως λόγο το δίκαιο και μέσο τους μηχανισμούς που προάγουν την κατίσχυσή του. Γι’ αυτό, η δικαιοδοσία για τη χρήση πρόσφορων μέσων για την παρεμπόδιση κατάχρησης των δικαιοδοσιών είναι σύμφυτη, ενυπάρχει σε

20 κάθε Δικαστήριο, απόρροια της κυριαρχίας των Δικαστηρίων στους μηχανισμούς για την απονομή της δικαιοσύνης. Τα μέσα για την αποτροπή της κατάχρησης της δικαιοδοσίας του Δικαστηρίου, δε συναρτούνται με οποιοδήποτε συγκεκριμένο διάταγμα ή διατάγματα, μπορεί να προσλάβουν οποιαδήποτε μορφή που επιβάλλει η ανάγκη στη συγκεκριμένη περίπτωση για την περιφρούρηση του σκοπού για τον οποίο παρέχονται οι δικαιοδοσίες του Δικαστηρίου.”

30 Στην *Περέλλα* (πιο πάνω) έγινε αναφορά στην *Constantinides ν. Vima Ltd* (1983) 1 C.L.R. 348, στην οποία αποφασίστηκε ότι τα κυπριακά δικαστήρια έχουν την ίδια εξουσία, όπως και τα αγγλικά δικαστήρια, να ελέγχουν τις διαδικασίες προς αποφυγή καταχρήσεων της δικαστικής δικαιοδοσίας. Αποφασίστηκε, επίσης, ότι η κατάχρηση της διαδικασίας μπορεί να προσλάβει πολλές μορφές, και ότι ανάλογα ευρεία είναι και η δικαιοδοσία του Δικαστηρίου για την παρεμπόδισή της.

40 Η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου υιοθέτησε την ίδια προσέγγιση στην *Re Αρχιεπίσκοπος Κύπρου* (1993) 1 C.L.R. 248. Αποφάσισε ότι: “... Η επίκληση των δικαιοδοσιών του Ανωτάτου Δικαστηρίου ελέγχεται προς αποτροπή κατάχρησης των δικαιοδοσιών. Η επιδίωξη όμοιων σκοπών με την υιοθέτηση παράλλη-

λων ένδικων μέσων ελέγχεται από το Δικαστήριο όπως και γενικότερα η πολλαπλότητα των διαδικασιών για την επίτευξη του ίδιου στόχου ...”.

Παρόμοιες θέσεις είχαν διατυπωθεί και σε προγενέστερες αποφάσεις του Εφετείου (βλ. *Re Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας (Αφ. 3)* (1995) 1 Α.Α.Δ. 361, *Τρύφωνος v. Επίσημου Παραλήπτη κ.ά.* (1993) 1 Α.Α.Δ. 706, καθώς και σε αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου με μονομελή σύνθεση (βλ. *Re Ηλίας Ηλία (Αφ. 3)* (1995) 1 Α.Α.Δ. 786. 5 10

Η σύμφυτη δικαιοδοσία του δικαστηρίου να απορρίπτει αγωγές οι οποίες αποτελούν κατάχρηση της δικαστικής διαδικασίας έχει αναγνωριστεί στην Αγγλία από τα πολύ παλιά χρόνια. 15

Στην *Lawrance v. Norreys* [1890] 15 App. Cas. 210, 219 το ζήτημα τέθηκε ως πιο κάτω:

“It cannot be doubted that the Court has an inherent jurisdiction to dismiss an action which is an abuse of the process of the Court. It is a jurisdiction which ought to be very sparingly exercised, and only in very exceptional cases.” 20

Μετάφραση στα ελληνικά:

“Δεν μπορεί να αμφισβητηθεί ότι το Δικαστήριο έχει σύμφυτη δικαιοδοσία να απορρίψει μια αγωγή η οποία αποτελεί κατάχρηση της δικαστικής δικαιοδοσίας. Είναι μια δικαιοδοσία που πρέπει να ασκείται πολύ φειδωλά και μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις.” 25 30

(βλ. και *Hardy v. Elphick* [1973] 1 All E.R. 914, 918.)

Η υπόθεση *Wright v. Bennett and Another* [1948] 1 All E.R. 227 αποτελεί παράδειγμα επιδίωξης όμοιων σκοπών με την υιοθέτηση παράλληλων ένδικων μέσων. Ο ενάγων είχε καταχωρήσει αγωγή στην οποία αξίωνε αποζημιώσεις για δόλια ψευδή παράσταση εναντίον δύο εναγομένων και αποζημιώσεις για αμέλεια εναντίον ενός από αυτούς. Στη συνέχεια καταχώρησε νέα αγωγή εναντίον τους η οποία κάλυπτε ουσιαστικά το ίδιο έδαφος όπως η πρώτη αλλά βασιζέτο πάνω σε ισχυρισμό για δόλια συνωμοσία. Το πρωτόδικο δικαστήριο ενέκρινε την αίτηση των εναγομένων για διαγραφή της έκθεσης απαιτήσεως για το λόγο ότι η αγωγή ήταν επιπόλαια και ενοχλητική. Το Αγγλικό Εφετείο επικύρωσε 35 40

την πρωτόδικη απόφαση με την οποία είχε διαταχθεί αναστολή της διαδικασίας. Έκρινε ότι:

5 “The proceedings were an abuse of the process of the court, which should exercise its inherent jurisdiction to prevent the defendants being called on to meet what in substance and reality was the same charge as that in the earlier action.”

Μετάφραση στα ελληνικά:

10 “Η διαδικασία αποτελούσε κατάχρηση της δικαιοδοσίας του δικαστηρίου το οποίο πρέπει να ασκήσει την σύμφυτη εξουσία του για να αποτρέψει τους εναγομένους από το να κληθούν να υπερασπίσουν αυτό που στην ουσία και στην πραγματικότητα
15 ήταν η ίδια κατηγορία στην προηγούμενη αγωγή.”

Παράδειγμα επιδίωξης όμοιων στόχων με παράλληλα ένδικα μέσα αποτελεί και η υπόθεση *Thames Launches v. Trinity Hours* [1961] 1 All E.R. 26. Ο Δικαστής Buckley προσέγγισε το ζήτημα ως
20 πιο κάτω στις σελ. 32, 33:

25 “If there are two courts which are faced with substantially the same question, it is desirable to be sure that that question is debated in only one of those two courts, if by that means justice can be done. It does not appear to me, that it would make any difference whether the problems which confronted one court were of a wider and more general nature than the problems which confronted the other court.

30
Counsel for the defendants says that the principle is that a man should not pursue a remedy in respect of the same matter in more than one court. In my judgment, the principle is rather wider than that. It is that no man should be allowed to institute proceedings
35 in any court if the circumstances are such that to do so would really be vexatious.”

Μετάφραση στα ελληνικά:

40 “Εάν υπάρχουν δυο δικαστήρια τα οποία αντιμετωπίζουν ουσιαστικά το ίδιο ζήτημα είναι επιθυμητό να είμαστε βέβαιοι ότι εκείνο το ζήτημα συζητείται σε μόνο ένα από εκείνα τα δικαστήρια εάν με αυτό τον τρόπο μπορεί να αποδοθεί δικαιοσύνη. Δεν μου φαίνεται ότι θα έκαμνε οποιαδήποτε διαφορά αν τα

προβλήματα που αντιμετώπιζε το ένα δικαστήριο ήταν πιο πλατιάς, και πιο γενικής φύσης από τα προβλήματα τα οποία αντιμετώπιζε το άλλο δικαστήριο.

5

Ο συνήγορος των εναγομένων λέγει ότι ένας δεν πρέπει να προωθεί μια θεραπεία σε σχέση με το ίδιο ζήτημα σε περισσότερο από ένα δικαστήριο. Κατά την κρίση μου η αρχή είναι μάλλον πιο πλατειά. Είναι ότι σε κανένα δεν πρέπει να επιτρέπεται να εγείρει διαδικασία σε οποιοδήποτε δικαστήριο εάν οι περιστάσεις είναι τέτοιες που αν του επιτρέπεται να το πράξει στην πραγματικότητα αυτό θα ήταν ενοχλητικό.”

10

Δόθηκε διάταγμα με το οποίο απαγορεύεται η προώθηση της μεταγενέστερης διαδικασίας μέχρι την τελική εκδίκαση της προηγούμενης διαδικασίας.

15

Η αρχή της *Thames Launches* (πιο πάνω) εφαρμόστηκε στην *Royal Bank of Scotland v. Citruidal Investments* [1971] 3 All E.R. 558 στην οποία διατάχθηκε αναστολή της μεταγενέστερης διαδικασίας.

20

Στην *Slough Estates v. Slough B.C.* [1967] 2 All E.R. 271 διατυπώθηκε η άποψη ότι είναι επιθυμητό να καλείται ο συγκεκριμένος διάδικος να επιλέξει ποιά από τις δυο διαδικασίες επιθυμεί να προωθήσει πριν εξεταστεί θέμα αναστολής και ότι η διαδικασία την οποία επέλεξε να μην προωθήσει πρέπει να τερματίζεται. Κρίθηκε ότι κατά την άσκηση της δυναμικής θεραπείας της αναστολής το δικαστήριο δικαιούται και πρέπει να εξετάζει την ουσία του ζητήματος, περιλαμβανομένων και των σχετικών περιστατικών τα οποία βρίσκονται καταλλήλως ενώπιόν του κατά τον χρόνο της απόφασής του (Βλ. σελ. 281).

25

30

Το δικαίωμα της επιλογής έχει τύχει αναγνώρισης και εφαρμογής και από τη δική μας νομολογία. Στη *Δημοκρατία v. Υφαρίδη κ.ά.* (Αρ. 2) (1993) 3 Α.Α.Δ. 347, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας άσκησε έφεση εναντίον ενδιάμεσης απόφασης του δικάσαντος δικαστηρίου με την οποία είχε απορριφθεί αίτησή του για την αναστολή ακυρωτικής απόφασης μέχρι την αποπεράτωση της έφεσης που ασκήθηκε κατά της ακυρωτικής απόφασης. Παράλληλα υπέβαλε αίτηση με κλήση, ενώπιον του Εφετείου, με το ίδιο αντικείμενο όπως και η έφεση, για την παροχή αναστολής μέχρι την έκβαση της έφεσης. Στο πλαίσιο της δικαιοδοσίας του Δικαστηρίου για τον έλεγχο των διαδικασιών που εγείρονται προς αποτροπή

35

40

- κατάχρησης των δικονομικών μέσων που παρέχονται ζητήθηκε από το Γενικό Εισαγγελέα να καθορίσει ποιό από τα παράλληλα μέτρα που έλαβε θα προωθήσει. Μετά που ο Γενικός Εισαγγελέας πληροφόρησε το Εφετείο ότι θα προχωρήσει με την αίτηση με κλήση το Εφετείο έδωσε οδηγίες όπως η έφεση εναντίον της ενδιάμεσης απόφασης παραμείνει στο φάκελο και όπως μη προχωρήσει εκτός με άδεια του δικαστηρίου.

- Στην *Castanho v. Brown & Root (U.K.) Ltd and Another* [1981] 1 All E.R. 143 (HL) αποφασίστηκε ότι ειδοποίηση για την εγκατάλειψη αγωγής μπορεί ν' ακυρωθεί παρά την απουσία θεσμικών περιορισμών για την εγκατάλειψη αγωγής προς αποτροπή χρήσης του δικαιώματος για σκοπούς άλλους από εκείνους για τους οποίους παρέχεται, δηλαδή, τον τεματισμό της διαδικασίας για την επίλυση του επίδικου θέματος. Κρίθηκε ότι η ειδοποίηση για την εγκατάλειψη της αγωγής συνιστούσε κατάχρηση επειδή εκδόθηκε όχι για το σκοπό για τον οποίο το δικονομικό αυτό μέσο προορίζεται αλλά γι' άλλους σκοπούς, για να προλειάνει το έδαφος για την έναρξη διαδικασίας για το ίδιο θέμα στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής μετά την εξασφάλιση σημαντικών ωφελημάτων από τη διαδικασία ενώπιον του αγγλικού δικαστηρίου. Πριν την υποβολή της ειδοποίησης για την εγκατάλειψη της αγωγής, οι εναγόμενοι είχαν αναγνωρίσει ευθύνη για τις διεκδικήσεις του ενάγοντα και κατέβαλαν υπό μορφή ενδιάμεσων πληρωμών μέρος της απαίτησής του. Ο λόγος της *Castanho* είναι ότι η άσκηση δικονομικών δικαιωμάτων μπορεί να περισταλεί εφόσον ασκούνται για σκοπούς άλλους από εκείνους για τους οποίους παρέχονται και απολήγουν σε κατάχρηση των δικαιοδοσιών του Δικαστηρίου.

- Στην *Mills v. Cooper* [1967] 2 All E.R. 100, 104 το πρωτόδικο δικαστήριο απέρριψε το κατηγορητήριο επειδή ήταν καταπιεστικό και αποτελούσε κατάχρηση της δικαιοδοσίας του δικαστηρίου. Σε σχέση με το λόγο απόρριψης του κατηγορητηρίου ο Αρχιδικαστής Λόρδος Πάγκερ διατύπωσε την άποψη ότι χωρίς αμφιβολία κάθε δικαστήριο δικαιούται, εντός της διακριτικής του ευχέρειας, να αρνηθεί να ακούσει οποιαδήποτε διαδικασία επειδή είναι καταπιεστική και καταχρηστική της δικαστικής δικαιοδοσίας.

- Όπως φαίνεται από την πιο πάνω επισκόπηση της Αγγλικής νομολογίας η τελευταία έχει υιοθετήσει κατά κανόνα το μέτρο της αναστολής της μιας από τις δυο διαδικασίες - της μεταγενέστερης. Έχει δε υιοθετήσει το μέτρο της απόρριψης σε ποινικές υποθέσεις (βλ. *Mills*, πιο πάνω). Δεν έχει διατυπώσει οποιοδήποτε κανόνα

ο οποίος ρυθμίζει το πότε εφαρμόζεται το ένα ή το άλλο από τα δύο μέτρα.

Η δική μας νομολογία έχει υιοθετήσει τόσο το μέτρο της απόρριψης (βλ. *Περέλλα*, πιο πάνω) όσο και το μέτρο της αναστολής (βλ. *Κωνσταντινίδης και Υφαρίδης*, πιο πάνω). Χωρίς να επιχειρούμε την διατύπωση ενός άκαμπτου κανόνα θεωρούμε ότι εκεί που η μεταγενέστερη διαδικασία καλύπτει ουσιαδώς τα ίδια ζητήματα αυτή πρέπει να απορρίπτεται. Εκεί που καλύπτει ζητήματα τα οποία δεν εγείρονται καθόλου στην προγενέστερη διαδικασία τότε πρέπει να αναστέλλεται μέχρι την εκδίκαση της προγενέστερης διαδικασίας.

Ο ευπαίδευτος συνήγορος των εφεσειόντων δήλωσε ότι θα εγκαταλείψει την έφεση 9423 στο βαθμό που αυτή αναφέρεται σε ζητήματα που καλύπτονται από την παρούσα έφεση. Δεν το είχε πράξει μέχρι την ημέρα της ακρόασης της παρούσας έφεσης. Θεωρούμε ότι ο κρίσιμος χρόνος για εξέταση ζητήματος κατάχρησης της δικαστικής δικαιοδοσίας είναι ο χρόνος ακρόασης της σχετικής διαδικασίας - εδώ της παρούσας έφεσης (βλ. *Slough Estates*, πιο πάνω). Εφόσο μέχρι την ημέρα της ακρόασης της παρούσας έφεσης δεν έχει ληφθεί οποιοδήποτε μέτρο προς την κατεύθυνση που έχει αναφέρει ο ευπαίδευτος συνήγορος ή προς την κατεύθυνση της επιλογής δεν μπορούμε να εξετάσουμε τις επιπτώσεις που θα είχε το διάβημά του πάνω στο ζήτημα που εξετάζουμε.

Θα προχωρήσουμε, επομένως, στην εξέταση του ζητήματος που έχουμε εγείρει αυτεπάγγελτα με βάση την κατάσταση πραγμάτων όπως είχε ενώπιόν μας στο στάδιο της ακρόασης της έφεσης.

Σε σχέση με την πιο πάνω εισήγηση του ευπαίδευτου συνήγορου των εφεσειόντων, η οποία σχετίζεται με την δραστηκότητα των προνομιακών ενταλμάτων η οποία έχει σαν αποτέλεσμα και την αναστολή των διαδικασιών θεωρούμε ότι μετά την απόρριψη της αίτησης για έκδοση προνομιακών ενταλμάτων από το πρωτόδικο δικαστήριο η οποιαδήποτε αναστολή της διαδικασίας, η οποία δόθηκε στο στάδιο της χορήγησης άδειας για καταχώρηση της αίτησης για προνομιακά εντάματα, έπαυσε να έχει οποιαδήποτε ισχύ. Επομένως η παρούσα έφεση εναντίον της απορριπτικής απόφασης δεν έχει να κάμει οτιδήποτε με αναστολή της διαδικασίας.

Έχουμε εξετάσει τους σκοπούς των δυο εφέσεων, όπως αυτοί αποκαλύπτονται μέσα από τους λόγους εφέσεως στην κάθε μια από τις δυο εφέσεις.

- Έχουμε διαπιστώσει ότι οι δυο εφέσεις έχουν τον ίδιο σκοπό. Τον παραμερισμό της απόφασης ημερ. 22.4.94 στη μονομερή αίτηση καθώς και τον παραμερισμό της απόφασης ημερ. 10.3.95. Οι λόγοι έφεσης και στις δυο εφέσεις, παρόλο ότι δεν έχουν διατυπωθεί με το ίδιο λεκτικό, δεν διαφέρουν καθόλου στην ουσία τους. Αντιμετωπίζουν, επομένως, οι εφεσίβλητοι δυο παράλληλες διαδικασίες, ανεξάρτητες δικονομικά αλλά όμοιες ως προς το αντικείμενό τους.
- 5
- 10 Έχουμε εξετάσει τις εκατέρωθεν θέσεις υπό το φως των πιο πάνω αρχών που διέπουν την άσκηση της δικαιοδοσίας για την αποτροπή κατάχρησης των δικαιοδοσιών του δικαστηρίου και υπό το φως των σκοπών των δυο εφέσεων, όπως τους έχουμε διαπιστώσει πιο πάνω. Η παρούσα έφεση δεν καλύπτει οποιοδήποτε ζήτημα το οποίο δεν καλύπτεται από την προηγούμενη έφεση. Είναι η κατάληξή μας ότι η συνύπαρξη των δυο εφέσεων συνιστά κατάχρηση της δικαιοδοσίας του δικαστηρίου η οποία πρέπει ν' αποτραπεί και να παρεμποδισθεί. Ο στόχος αυτός επιτυγχάνεται με την απόρριψη της έφεσης (βλ. *Περέλλα*, πιο πάνω), η οποία είναι μεταγενέστερη.
- 15
- 20

Η έφεση απορρίπτεται με έξοδα.